

แบบฝึกหัด

**ตอนที่ ๑. บทต่อไปนี้เป็นวชิวิภาคชนิดไหน และเป็นลำดับที่เท่าไรของการแปล
จงแปลโดยพยัญชนะมาให้ถูกต้อง**

๑. อตีเต หิ อิมสมิ อารามะ วสนโต เอโก ปณฺธิโต สามเณโร คามิ คโต สายณห
สมเย ปจฺจาคมิ ฯ

๒. โกสมปิยํ ปน ภทฺเท อุทฺเทน นาม ราชา รชฺชํ กาเรตฺวา หตฺถิกนฺตํ นาม สีปํ
ชานาติ ฯ

๓. เอกสมิ หิ สมเย จนฺทปชฺโชโต นาม ราชา อุเทนฺน หตฺถิรูปเกน วญฺเจตฺวา คณ
หิตฺวา ตํ มนฺตํ ทสฺสสิ น ทสฺสสีติ ปุจฺฉิ ฯ

๔. ติสฺสํ สาลายํ อายสฺมา ติสฺสภิกฺขุ ตํ สทฺทํ สุตฺวา กุทฺโธ ฯ

๕. เตปิ ภีตา พหุ ทารกา สีฆํ สีฆํ โอริยุห ปลายีสุ ฯ

๖. สาวตถิยํ อนาถปิณฑิกสฺส นาม เสฏฺฐิโน สุมนาเทวี นาม อีตา อภิรูปา อโหสิ ฯ

๗. ตสมิ สมเย โกสมปิยํ ปณฺตโป นาม ราชา อโหสิ ฯ

๘. ราชคหนครสมิ หิ ราชคหเสฏฺฐิโน เคเห อหิวดกโรโค อุปฺปชฺชติ ฯ

๙. คาถาปริโยสาเน จุฬปณฺธโก สห ปฏิสมฺภาทาหิ อรหตฺตํ ปาปุณฺนิ ฯ

๑๐. เต กิร สตฺถุ สนฺติเก กมฺมฏฺฐานํ คเหตฺวา อรณฺณกวิหารํ ปวิสีสุ ฯ

ในตัวอย่างเหล่านี้ ให้นักเรียนฝึกแปลไปตามลำดับจนถึงบทขยายประธานก่อน
บทต่อไป อาจารย์พาแปลทีละประโยค และให้อาจารย์ตั้งคำถามแต่ละศัพท์ เช่น ถ้าม
ว่า อตีเต เป็น วชิวิภาคชนิดใด ศัพท์เดิมเป็นอย่างไร เป็นลิงค์ และ การันต์อะไร
แจกผสมนามิกวิภัตติตามแบบไหน เป็นลำดับที่เท่าไร ของการแปลเป็นต้น แล้วให้นักเรียน
แปลซ้ำเพื่อฝึกทักษะการแปล และทบทวนไวยากรณ์

เฉลยแบบฝึกหัดประกอบวิชาแปลมครเป็นไทย บทที่ ๒

(๕. ขยายประธาน)

ตอนที่ ๑ จงแปลประโยคต่อไปนี้ตามลำดับหลักการแปลมครเป็นไทย (เน้นฝึกแปลบทขยายประธาน)

(เนื่องจากมีนามศัพท์และกริยาศัพท์จำนวนมาก ให้นักเรียนเขียนเฉพาะคำแปลภาษาไทยเท่านั้นลงใน
ใบตอบ ส่วนคำสั่งอื่นๆ ให้นักเรียนตอบในห้องเรียนกับอาจารย์)

๑. อตีเต หิ อิมสมึ อาราเม วสนโต เอโก ปณฺหิโต สามเณโร คามิ คโต สายณฺหสมเย ปจฺจาคมิ ฯ
ดังจะกล่าวโดยย่อ ในกาลอันล่วงไปแล้ว อ.สามเณร ผู้ฉลาด รูปหนึ่ง ผู้อยู่อยู่ในอาราม นี้ ไปแล้ว
สู่บ้าน กลับมาแล้ว ในสมัยเป็นที่สิ้นไปแห่งวัน ฯ
๒. โกสมฺพิยํ ปน ภทฺเท อุเทโน นาม ราชา รชฺชํ กาเรตฺวา หตฺถิกนฺตํ นาม ลิปฺปิ ชานาติ ฯ
แนะนำผู้เจริญ ก็ อ.พระราชา พระนามว่าอุเทน ในเมืองโกสัมพี ทรงยังบุคคล ให้กระทำแล้ว
ซึ่งความเป็นแห่งพระราชา ทรงรู้อยู่ ซึ่งศิลปะ ชื่อว่าหัตถิกันต์ ฯ
๓. เอกสมฺมิ หิ สมเย จนฺทปชฺไซโต นาม ราชา อุเทโน หตฺถิรูปเกณ วณฺเจตฺวา คณฺหิตฺวา “ตํ มนฺตํ
ทสฺสสิ น ทสฺสสิตี ปุจฺจํ ฯ
ก็ ในสมัย หนึ่ง อ.พระราชา พระนามว่าจันทปไซโต ทรงลงแล้ว ซึ่งพระราชาพระนามว่าอุเทน
ด้วยรูปเปรียบแห่งช้าง จับแล้ว ตรัสถามแล้ว ว่า “อ.พระองค์ จักให้ ซึ่งมนต์ นั้น (หรือ หรือว่า)
จักไม่ให้” ดังนี้ ฯ
๔. ติสฺสํ สาลายํ อายสฺมา ติสฺสภิกฺขุ ตํ สทฺทํ สุตฺวา กุทฺโธ ฯ
อ.ภิกษุชื่อว่าติสสะ ผู้มีอายุ ในกาลา นั้น ฟังแล้ว ซึ่งเสียง นั้น โกรธแล้ว ฯ
๕. เตปิ ภีตา พหุ ทารกา สีฆํ สีฆํ โอริยุห ปลายีสุ ฯ
อ.เด็ก ท. มาก ผู้กลัวแล้ว แม่เห่าลั่น ลงแล้ว พลัน พลัน หนีไปแล้ว ฯ
๖. สาวตฺถิยํ อนาถปิณฑิกสฺส นาม เสฏฺฐิโน สุมนาเทวี นาม ธิดา อภิรุปา อโหสิ ฯ
อ.ธิดา ชื่อว่าสุมนาเทวี ของเศรษฐี ชื่อว่าอนาถปิณฑิกะ เป็นผู้งดงาม ได้มีแล้ว ในเมืองชื่อว่าสาวต
ถิ ฯ
๗. ตสมฺมิ สมเย โกสมฺพิยํ ปณฺตโป นาม ราชา อโหสิ ฯ
ในสมัย นั้น อ.พระราชา พระนามว่าปณตปะ ในเมืองชื่อว่าโกสัมพี ได้มีแล้ว ฯ
๘. ราชคหนครสมฺมิ หิ ราชคหเสฏฺฐิโน เคเห อหิวาตกโรโค อุปฺปชฺชติ ฯ

ก็ อ.อหิวาตกโรค ในเรือน ของเศรษฐีในเมืองชื่อว่าราชคฤห์ ย่อมเกิดขึ้น ในเมืองชื่อว่าราชคฤห์ ฯ

๙. คาถาปริโยสานะ จุฬปันทโก สห ปฏิสมุททาหิ อรหตุตํ ปาปุนิ ฯ

ในกาลเป็นที่สุดลงรอบแห่งคาถา อ.พระจุฬปันทก บรรลุแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระอรหันต์ กับ ด้วยปฏิสมุททา ท. ฯ

๑๐. เต กิร สตุถุ สนติเก กมมุฏฺฐานํ คเหตฺวา อรณฺณกวิหารํ ปวิสีสุ ฯ

ได้ยินว่า อ.ภิกษุ ท. เหล่านั้น เรียบเอาแล้ว ซึ่งกรรมฐาน ในสำนัก ของพระศาสดา เข้าไปแล้ว สู่วิหารอันตั้งอยู่แล้วในป่า ฯ